

Säilinud sõiduki hindamise põhimõtted – kinnitatud 29.05.2021 EVKL üldkoosolekul

Kood 103. Säilinud vanasõiduk

Nõuded:

1) Originaalsena säilinud sõidukite korral on lubatud kõrvalekalded koodi 101 punktides 4 ja 5 ning koodi 102 punktides 8 ja 10 nimetatud nõuetest, kui originaalse detaili säilitamine on vajalik ajaloo säilitamise huvides.

Kõrvalekalded on lubatud järgmistest nõuetest

- sõiduki interjäär, istmed, lahtikäiv katus, polsterdus ning muud riide, naha või muu sarnase materjaliga kaetud detailid (sh plastdetailid) peavad olema **terved ja puhtad**;
- sõiduki nähtaval välispinnal **ei tohi olla korrosiooni ega pinnakatte kahjustusi**;

Säilinud pinnakattega osade või interjööri detailide säilitamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

1. Originaalsena ei pea olema säilinud kogu sõiduk. Visuaalne pilt peab olema esteetiliselt sobiv ka näitusele – kuigi peaaegu iga originaalses seisukorras detaili säilitamine võib olla „ajaloo säilitamise huvides vajalik“, siis vanasõidukina tunnustamiseks peab siiski säilima esteetiline kooslus. Detail peab esteetiliselt sobima sõiduki üldise seisukorraga - nii taastatud detail, kui säilinud detail;
2. Kahjustused tuleb puhastada ja konserveerida (peatada kahjustuse suurenemine edasise korrodeerumise tõttu). Säilitamise põhimõtetele allub üksnes originaalse pinnakattega detail (koos parandustega, mis on moodustavad originaaliga ühesuguse koosluse). Pärast tehasesst väljumist värvitud detailide või asendatud materjalide puhul ei ole tegemist originaali säilitamisega ning sellised detailid ei või omada kahjustusi. Erandina võib lubada kahjustusi nõ „vanal restaureerimisel“, kui kahjustused on väheulatuslikud ning sobituvad esteetiliselt tervikpilti.
3. Galvaaniliselt kaetud detaili kahjustused tingivad üldjuhul detaili uuesti katmise, va juhul, kui kahjustused ei ole suured või see kahjustaks sama detaili peal olevaid muid pinnakatteid (näiteks on detail osaliselt värvitud) või erineks uuesti kaetud detail sõiduki üldisest seisukorrast liiga palju.
4. Interjööri detailide kahjustused ei tohi tekitada vigastusi (näiteks istmevedru ulatub kahjustunud istmekattest välja), vigastused peavad olema parandatud ulatuses, mis väldib nende edasist suurenemist. Nähtavaid katkisi kohti tuleb võimalusel vältida. Kui interjäär on juba uuendatud, siis sellel kahjustusi olla ei tohi, ja juhtudel, kus selline kahjustustega interjäär moodustab ühesuguse koosluse sõiduki muude osadega.
5. Mida levinum on hinnatav sõiduk, seda vähem on põhjust seda tervikuna või selle üksikuid detaile originaalsena säilitada. Üldjuhul lähtutakse pinnakattekahjustuste aktsepteerimisel originaalsusprotsendi põhimõttest - see tähendab, et originaalsuskriteeriumile 85% vastava sõiduki pinnakattel ei tohi olla üldjuhul rohkem

kui 15% ulatuses kahjustusi. Erinevad detailid ja pinnakatted peavad üldjuhul olema võrreldavas ulatuses kahjustustega.

6. Sõiduk peab olema tehniliselt korras, muuhulgas tähendab see, et kõrvaldatud on erinevad lekked ja lekete jäljed. Kõrvalekalded võivad olla üksnes visuaalsed, mustus ei ole säilitamist väärt. Korrosioon ja muu kasutamisest tekkinud mustus tuleb puhastada.

Võimalusel tuleks eelistada kogu sõiduki algupärasena säilitamist. Lubatud on üksikute detailide täpselt samasuguse detailiga asendamine (näiteks mootorratta porilaud või kütusepaak on kahjustunud ning see asendatakse kahjustusteta täpselt sama mudeli detailidega). Aktsepteeritud on ka üksikute detailide originaalsena säilitamine ning ülemäära kahjustatud osade osaline taastamine. Näiteks:

- auto interjööri säilinud ja säilitamist väärt originaalsena, kuid välispinnad on uue pinnakattega;
- Mootorratta mootor on taastatud, kuid raam, poritiivad ja rattad originaalse pinnakattega;
- Auto mootor ja mootoriruum on taastatud, kuid välispind ja interjäär originaalne;
- Kroomdetailid on taastatud, kuid värvipinnad originaalsed (või vastupidi);
- Sõiduki istmetel, sadulal või muudel interjööri detailidel on kahjustused, mis on konserveeritud, et vähendada kahjustuste suurendamist;
- Õhupuhastil või muul detailil on originaalsed kirjed (näiteks vesipilt, kleebis vmt) ning detaili taastamine hävitaks need algupärased kirjed.
- Nimekiri näidetest ei ole lõplik

Hindamine

Üldjuhul tuleb kahjustuste eest punkte vähendada, kuna vanasõidukina hindamine toimub võrdlusena valmistajatehasest väljumise hetke seisundiga. Asjatundjatel on säilinud sõiduki korral õigus punkte vähendada vajalikus ulatuses, et tagada vajaminev lävend vanasõidukina tunnustamiseks, kuid järgides eelpoolnimetatud põhimõtteid.

Säilinud detailide kahjustuste eest punktide vähendamisel tuleb lähtuda põhimõttest, et kahjustatud detaili eest punktide vähendamine toimuks vaid ulatuses, mis motiveeriks säilitamist väärt detaili ka säilitama. Kui asjatundja hinnangul ei ole konkreetne detail sellisel kujul säilitamist väärt, siis tuleb hinnata detaili tavapärasel ranguses.

Piiripealsetel juhtumitel tuleb kaasata rohkem asjatundjaid - asjatundjate koosolek 07.11.2020 toetas ülaltoodud põhimõtteid ning otsustas, et ülaltoodud põhimõtete piiril oleva sõiduki korral on lisaks hindamist teostavatele asjatundjatele kohustuslik saada visuaalse pildi heakskiit täiendavalt veel kolmelt asjatundjalt, kes seda tüüpi sõidukeid hindab.